

Avrupa Patenti

Dr. Özge AKIN

Türkiye’de patent başvurusu yapmakla ürünümü tüm dünyada koruyabilir miyim?

- o Hayır.
- o Sadece, 1 Kasım 2000 tarihinden itibaren Türkiye’nin de dahil olduğu 38 Avrupa ülkesi tarafından kabul edilen ve ayrıca 4 ülkede de uygulanan Avrupa Patent Sözleşmesi olarak adlandırılan bölgesel koruma sistemi, dünya patenti veya uluslararası patent uygulamasının bir denemesi olarak kabul edilebilir. Ama bu Sözleşme’ye göre yapılan tek bir başvuru ile alınan patent belgesi ile buluşun korunması, yine patentin geçerli olduğu ulusal kanunlar çerçevesinde olmaktadır.

Avrupa Patent Sözleşmesi'nin Amacı

- o Sözleşme ile, buluşların korunması konusunda Avrupa ülkeleri arasında işbirliğinin artırılması, üye ülkelerin hepsinde geçerli bir "patent verilmesi sistemi"nin kurulması ve Avrupa ülkeleri arasında ortak bir patent hukukunun oluşturulması amaçlanmıştır.

Sözleşme'ye taraf ülkeler

- Arnavutluk (2010), Türkiye (2000), Hollanda (1977), İngiltere (1977), İsveç, (1978) Danimarka (1990), Almanya (1977), Avusturya (1979), Yunanistan (1986), Fransa (1977), İsviçre (1977), İtalya (1978), Lihtenştayn (1980), Portekiz (1992), Monako (1991), Finlandiya (1996), Belçika (1977), İspanya (1986), Lüksemburg (1977), İrlanda (1992), Kıbrıs Rum Kesimi (1998), Bulgaristan (2002), Çek Cumhuriyeti (2002), Estonya (2002), Macaristan (2003), Slovakya (2002), Slovenya (2002), Polonya (2004), Romanya (2003), Hırvatistan (2008), İzlanda (2004), Litvanya (2004), Letonya (2005), Makedonya (2009), Malta (2007), Norveç (2008), Sırbistan (2010), San Marino (2009).

Koruma Talep Edilebilecek Diğer Ülkeler

- o Avrupa patenti başvurusundan veya Avrupa patentinden doğan koruma, Avrupa Patent Organizasyonu ile anlaşma imzalayan şu ülkeler için de istenebilir: **Bosna-Hersek, Karadağ.**
- o Koruma, 01.03.2015 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, Avrupa Patent Organizasyonu'na üye olmayan **Fas ve Moldova Cumhuriyeti için de ücret karşılığında istenebilecektir.**

Tarihsel Gelişim-1

- 1949 - Avrupa Konseyi'nin bir Avrupa patent ofisi kurulmasını desteklemesi
- 1969-1972 – Patentlerin tescili amacıyla bir Avrupa Sisteminin kurulmasına ilişkin Lüksemburg Hükümetlerarası Konferansı.
- 1973 - Patentlerin tescili amacıyla bir Avrupa sisteminin kurulmasına ilişkin Münih Diplomatik Konferansı. Avrupa Patent Sözleşmesi'nin katılımcı 21 ülkeden 16'sı tarafından imzalanması.
- 1975 – Topluluk patentine ilişkin Lüksemburg Konferansı. Topluluk Patenti Sözleşmesi'nin, Avrupa Ekonomik Topluluğu'na üye devletlerden 9'u tarafından imzalanması.
- 1977 - Sözleşme'nin Belçika, İsviçre, Federal Almanya, Fransa, İngiltere, Lüksemburg ve Hollanda'da 7 Ekim'de yürürlüğe girmesi.

Tarihsel Gelişim-2

- 1978 – 1 Haziran'da ilk Avrupa patent başvurularının kabulü. Uluslararası Patent Enstitüsü'nün Avrupa Patent Ofisi'ne entegrasyonu. Ofis'in Berlin hizmet biriminin kurulması.
- 1979 – 10.000'in üzerinde Avrupa patent başvurusu.
- 1980 – İlk Avrupa patentlerinin tescili.
- 1985 – Topluluk patentine ilişkin 2. Lüksemburg Konferansı
- 1988 – 50.000'in üzerinde Avrupa patent başvurusu, tescil edilen 100.000'inci Avrupa patenti.
- 1989 – Topluluk patentine ilişkin 3. Lüksemburg Konferansı. Topluluk patentlerine ilişkin Anlaşma'nın, Avrupa Topluluğu'na üye 12 devlet tarafından imzalanması.

Tarihsel Gelişim-3

- 1991 – Uluslararası Patent Dokümantasyon Merkezi'nin (INDAPOC) Ofis'e entegrasyonu ve Ofis'in Viyana hizmet biriminin kurulması. Sözleşme Madde 63'ün revizyonuna ilişkin Diplomatik Konferans.
- 1992 – Tescil edilen 200.000'inci Avrupa patenti, yayımlanan 500.000'inci Avrupa patenti başvurusu.
- 1999 – Paris'te üye devletlerin hükümetlerarası konferansı
- 2000 – 1.000.000'uncü Avrupa patent başvurusu, 1 Kasım Türkiye'nin Sözleşme'ye katılımı, 20-29 Kasım Diplomatik Konferans.

Sözleşme'ye Egemen Olan Temel ilkeler

- Sözleşme'nin birinci kısmını oluşturan genel hükümler, Sözleşme'ye egemen olan temel ilkeleri şu şekilde belirlemiştir:
  - 1) Patent verilmesi işlemi ile ilgili ortak hukukun yaratılması,
  - 2) Avrupa patentinin isteme bağılı olarak üye devletlerden biri veya hepsi için verilebilmesi,
  - 3) Avrupa Patenti'nin üye devletlerde, ulusal haklar gibi hüküm ve sonuç doğurması.

Avrupa Patent Sözleşmesi'nde Patentlenebilirlik Kriterleri

- **Yenilik:** Bir buluş, tekniğin bilinen durumuna dahil değil ise yeni olduğu kabul edilir.
- **Buluş basamağı:** Bir buluş, ilgili olduğu teknik alandaki bir uzman kişi tarafından tekniğin bilinen durumundan aşikar bir biçimde çıkarılamıyorsa buluş basamağı içerdiği kabul edilir.
- **Sanayiye uygulanabilirlik.**

Avrupa Patenti Başvuruları Nereye Yapılır?

- o Avrupa Patent Ofisi'nin Münih'teki Merkezi'ne
- o Avrupa Patent Ofisi'nin Lahey'deki Şubesine
- o Avrupa Patent Ofisi'nin Berlin'deki Şubesine
- o Türk Patent Enstitüsü'ne
- o Kabul ofisi olan Sözleşme'ye üye ülkelerin ulusal ofislerine

Avrupa Patenti Başvurusunun Dili

- Avrupa patenti başvuruları, Ofis'in resmi dillerinden (İngilizce, Fransızca, Almanca) birinde yapılır.
- Resmi dili bu 3 dilden biri olmayan ve herhangi bir üye devlette ikametgahı olan veya bu devletin uyruğunda olup ikametgahı başka bir ülkede olan gerçek veya tüzel kişiler, başvurularını o üye ülkenin resmi dilinde de yapabilirler.
- Avrupa patenti başvurusu, Ofis'in resmi dillerinden birinde yapılmamışsa, başvuru tarihinden itibaren 3 ay içerisinde, ilk rüçhan tarihinden itibaren 13 ayı geçmeyecek şekilde resmi dillerden birinde verilmelidir.

Avrupa Patenti Başvurusu için Gerekli Evraklar

- o Başvuru formu
- o Buluşu anlatan tarifname
- o İstem veya istemler
- o Teknik resimler (varsa)
- o Buluşun özeti
- o Başvuru ücreti (Başvuru tarihinden itibaren 1 ay içerisinde başvuru ve araştırma ücreti ödenmelidir.)

Bir Avrupa Patentinin Maliyeti Nedir?-1

- **Ücretler:** Ofis'e Avrupa patent başvurusu için (belirlenmiş 8 ülkede) tescil dahil ödenecek ortalama ücret 29.800 Euro'dur. Bu ücrete; başvuru, araştırma, ülke tayini, inceleme ve yıllık ücretler dahildir. Başka bir deyişle, başvuru sahipleri ne zaman olursa olsun işlemlerinin her aşamasındaki sonuçlarının ışığında (örneğin araştırma raporunun sonucunda) devam edip etmemeye karar verebilirler. Seçilen ülkelerin ulusal patent ofislerine yapılacak yıllık yenileme ücretlerinin ödenmesinde bu ülkedeki ücretler esas alınır.
- **Tercüme ücretleri:** Bir Avrupa Patenti tescil edildiğinde ve seçilen ülkelere gönderildiğinde, birçok ülke patentin tercümesini resmi dilde ister. Tercüme zamanında yapılmadıysa, söz konusu Avrupa Patenti o ülkede geçerli olamaz. Eğer tercüme giderleri yüksek ise – patenti elde edebilmek için genelde epeyce fazladır – koruma istenilen ülkelerde Pazar analizi yapılmalıdır. Son karar, başvuru sahibi tarafından işlem sonucunda alınabilir.

Bir Avrupa Patentinin Maliyeti Nedir?-2

o **Patent Vekillerinin ücretleri:** Başvuru Ofis nezdinde bizzat yapılmıyorsa, vekillik giderleri de patent ücretine dahil edilir. Eğer ikametgah üye ülkelerden birinde ise, patent vekili ile temsil edilme zorunluluğu yoktur.

Avrupa

Patent

Tescil

Prosedürü-1

- Bir Avrupa patentinin tescili ortalama 4 yıldan fazla sürmektedir.
- Patent tescil işlemleri, başvuru sahipleri ve Ofis arasındaki iletişimi hızlandırmak için süre sınırlandırmaları içerir.

Avrupa Patent Tescil Prosedürü-2

- Patent başvurusunun yapılması
- Şekli İnceleme
- Araştırma
- **Başvuru ve araştırma raporunun yayını** (Başvuru sahibinin, inceleme talebini yapıp yapmamaya karar vermesi için yayından itibaren 6 ayı vardır.)
- **İnceleme (patentin tescili veya başvurunun reddi)**
- Patent fasikülünün yayınlanması
- **(Olası) itiraz işlemleri** (patent ilanından itibaren 9 ay içinde)
- Ofis kararları temyiz edilebilir ve Ofis'in bağımsız temyiz kurulları tarafından yeniden incelenir.

Avrupa Patentinin Avantajları

Nelerdir?-1

○ **Başvuru sahipleri için:** Birçok ülkede patent koruması sağlayan, zaman tasarruflu ve düşük maliyetli (**ekonomik**) başvuru yöntemidir. Sözleşmeye üye tüm ülkelerde tek tescil prosedürü ile daha kolay bir uygulama sağlanır (**verimli**) ve böylece sadece kayıt sistemi ile işlem yapan ülkeler için de sağlam bir patent elde edilebilir. Ofis'in tek bir başvuruya dayalı patent verme prosedürü müracaatçıya farklı ülkelerdeki ulusal patent ofislerine yapılan başvuru sistemlerine kıyasla daha somut ve önemli tasarruflar elde edeceği anlamını ifade eder. Avrupa Patentleri, araştırmaya ve patentlenebilirlik kriterlerini incelemeye dayalı (Her Avrupa patenti için inceleme prosedürü uygulanır) olduğu için **güçlü** patentlerdir ve üye devletlerin tümünde özellikle sadece kayıt sistemi yoluyla incelemesiz işlem yapmaya dayanan ülkelerde etkin yasal korumayı sağlayacağıının garantisini taşırlar. Ofis nezdindeki patent başvuruları AB'nin resmi dilleri statüsündeki İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinden birinde yapılır ve işlemler bu dilde yürütülür. Resmi dili bu dillerin haricindeki üye devlet vatandaşları başvurularını kendi dillerinde de yapabilirler. Ancak, daha sonra konuya ilişkin belgelerin İngilizce, Fransızca veya Almanca tercümelerini ibraz etmek zorundadırlar.

Avrupa Patentinin Avantajları

Nelerdir?-2

- **Üye Ülkeler için:** tekrardan kaçınma, patent dokümantasyonunda işbirliği, Sözleşme ile uyumlaştırılmış daha etkili patent kanunu. Üye Ülkelerde, süre (başvuru tarihinden itibaren 20 yıla kadar), koruma kapsamı, bağlayıcı metin ve hükümsüzlük sebepleri açısından **aynı etkiye** sahiptir.
- **Kamu için:** en son teknolojiye ulaşma imkanı, teknoloji transferinin kolaylaştırılması, alternatif buluşlar için araştırmanın teşviki, teknik ve Pazar eğilimlerinin belirlenmesi, AR-GE faaliyetinin tekrarının önlenmesi.

Avrupa Patent Sözleşmesi'nin Türkiye'ye Sağladığı Yararlar-1

- Türk vatandaşları güçlü, basit ve ucuz bir sistem olan Avrupa Patent Sistemi'nden yararlanma hakkını elde etmişlerdir.
- Türkiye'nin Avrupa Patent Hukuku içinde yer alması sağlanmıştır.
- Türkiye'nin Avrupa ile entegrasyonunda önemli bir adım atılmıştır.
- Katılım sonrasında Türkiye'ye yapılan patent başvuru sayısı arttığından, teknik bilginin yaygınlaşması sağlanmıştır.
- Avrupa Patent Ofisi veri tabanına ücretsiz erişim sağlandığından, teknolojik ilerlemenin en önemli araçlarından biri olan teknik bilgiye hızlı ve ücretsiz erişim Türk araştırmacılarına ve sanayicilere büyük avantaj sağlamıştır.

Avrupa Patent Sözleşmesi'nin Türkiye'ye Sağladığı Yararlar-2

- Diğer ülke vatandaşlarının da Sözleşmeye üye ülkelerden birinde yapacakları tek bir Avrupa patent başvurusu ve tescil yolu ile Türkiye'de koruma elde etmeleri, Türkiye'ye yabancı sermaye akışının ve rekabetin sağlanması için kuvvetli bir ortam oluşturmuştur.
- Sözleşme'ye katılım sonucunda, ülkemizin Ofis'te kontenjan dahilinde Türk memur çalıştırması mümkün olmaktadır.
- Sözleşme'ye üyeliğin 1 Kasım 2000'de gerçekleşmesiyle, Türk Patent Enstitüsü siciline kayıtlı tüm patent vekilleri Ofis nezdinde işlem yapma yetkisine sahip olmuşlardır.